

ಎದೆಯ ಕಾವು ಕನವರಿಕೆಗಳೇ ಅರಿವಿನ ಕಂದೀಲುಗಳಾಗಿ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಸಮಯ

ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕಾವು
ಕನವರಿಕೆಗಳೇ ಚುನಾವಣೆ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ
ಕಂದೀಲುಗಳಾಗಿ
ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕು.
ಆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ
ಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವವರನ್ನು
ಆರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ
ಮತ 'ಚಲಾವಣೆ'
ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು,
ಬಿಕರಿಯಾಗಬಾರದು.
ಮತ ಬಿಕರಿಯಾದಲ್ಲಿ,
ಅದನ್ನು ಕೊಂಡವರೂ
ಲಜ್ಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು
ಲಿಲಾವಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈಶ್ವರ್

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೆಲುವಿನ ಉತ್ತುಂಗ ಚುನಾವಣೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವ ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಷ್ಟಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸುವ, ಒಳಿತನ್ನೇ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮತದಾರ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಚುನಾಯಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೂ ನಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆ ಇರಲು ಕಂಡ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮತದಾರನ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ. ಆದರೆ, ಇಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎನ್ನುವುದು ದ್ವೇಷ ಹಾಗೂ ಸಂಘರ್ಷದ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಜೆಯ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ 'ಮತ' ಮತೀಯ ಸ್ವರ್ಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬದಲಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಕಲ್ಯಾಣದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧನ-ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತದಾರರನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಬೇಕಾದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಧರ್ಮದ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿ ಮತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದುದು ರಾಜಕೀಯದ ಧರ್ಮ. ಇಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣದ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಒಡಕುಂಟುಮಾಡುವ ಅಧರ್ಮ. ಕೊಳ್ಳುಬಾಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ 'ಮತ'ವೂ ಬಿಕರಿಗಿರುವ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ನೋಟಿಗೂ ವೋಟಿಗೂ ಕೂಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಫಲವಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳು, ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಅಣಕದ ಪ್ರಹಸನಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ, ಆ ಗಟ್ಟಿವಾಸನೆ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮೊಳಗಿನಿಂದಲೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮತೊಡಗಿದಾಗ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೊಳೆತು ರಾಡಿಯಾಗಿ, ರಾಜಕಾರಣ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಮತದಾರರು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಚುನಾವಣೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ತಂದುಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಮತದಾರರೇ. ಹಾಗಾಗಿ, ಭ್ರಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತ ನಮ್ಮ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಮರ್ಶೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಬೆಳೆಸಿದ ಕಳೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಇದೊಂದು ಅವಕಾಶ. ಚುನಾವಣಾ ಕಣದಲ್ಲಿನ ಕಳೆ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದು ನಮ್ಮಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಗಾಢವಾಗಿದೆ, ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕತ್ತಲೆಯ ಕರಾಳನಾಲಿಗೆಗಳೇ ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಬೆಳಕಿನ ಕಂಡಿಗಳು ಕಾಣದಂತಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ಕೂರುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಮ್ಮೆಗೇ ತೊಡೆದುಹೋಗುವಂತಹ ಗಲೀಜಲ್ಲ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕತ್ತಲೆಯ ಮೊತ್ತವಿದು. ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕಾವು ಕನವರಿಕೆಗಳೇ ಅರಿವಿನ ಕಂದೀಲುಗಳಾಗಿ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವವರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ವೋಟು ಜನಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಮತದಾರರೂ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿದೆ: ನಾವು ಚಲಾಯಿಸುವ ಮತ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಹಣದೊಂದಿಗಿನ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮತ 'ಚಲಾವಣೆ' ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಬಿಕರಿಯಾಗಬಾರದು. ಮತ ಬಿಕರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಕೊಂಡವರೂ ಲಜ್ಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಲಿಲಾವಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಸಿನಿಕತನವೂ ಇದೆ. ಯಾರು ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಬಂದರೂ ಏನೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ನಾನೊಬ್ಬ ಮತ ಚಲಾಯಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಿನಿಕತನವಿದು. ಸಮಕಾಲೀನ ರಾಜಕಾರಣ ಜನನಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ರೇಜಿಗ್ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜ. ಹಾಗೆಂದು, ಚುನಾವಣೆ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ನಾವು ಬದುಕಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಂಚವಾದರೂ ತಿಳಿಯಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಿನಿಕತನದಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊಳೆಯುತ್ತ ಕೊಳೆಯುತ್ತ ನಮಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ನಾವೂ ಕೊಳೆಯತೊಡಗುತ್ತೇವೆ. ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೊಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದರೆ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ: ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕದಿಂದ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವುದು.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.